

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

18 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursurile ordinare declarate de către inculpatul Vacarița Oleg prin care a fost solicitată casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2018, în cauza penală în privința lui

Vacarița Oleg XXXXX, născut XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 10.02.2015 – 14.03.2018

instanța de apel: 20.04.2018 – 12.12.2018

instanța de recurs ordinar: 13.02.2019 – 18.06.2019

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală, legal executată.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 14 martie 2018, Vacarița Oleg, învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal, a fost achitat din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Acțiunea civilă depusă de Lupașco Evghenie împotriva lui Vacarița Oleg privind încasarea prejudiciului material în sumă de 4800 euro și a prejudiciului moral în sumă de 150 000 lei, încasarea cheltuielilor asistenței juridice, a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. În sentință, prima instanță a constatat că: potrivit rechizitoriului, Vacarița Oleg este învinuit în aceia că, în luna XXXXX, aflându-se în XXXXX, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, sub pretextul procurării automobilului de model „Range Rover” cu numărul de înmatriculare XXXXX contra sumei de 4800 euro, care se afla la păstrare la Slutu Andrei și care aparținea lui Lupașcu Evgheni, prin înșelăciune și

abuz de încredere, a însușit ilegal de la ultimul automobil nominalizat, cauzând părții vătămate o daună materială în proporții mari în sumă de 79 200 lei.

Astfel, de către organul de urmărire penală, acțiunile lui Vacarița Oleg au fost încadrate în baza art. 190 alin.(4) Cod penal, individualizată prin „escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții mari”.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani, Pleșca prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Vacarița Oleg să fie recunoscut vinovat de săvârșirea fracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal cu numirea pedepsei sub formă închisoare pe un termen de 9 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul a ocupa funcții în domeniul gestionării bunurilor materiale pe un termen de 5 ani. Admiterea acțiunii civile și încasarea de la Vacarița Oleg în beneficiul părții vătămate Lupașcu Evghenie prejudiciul material în sumă de 4800 euro, prejudiciu moral în sumă de 150 000 lei și cheltuielile de acordare a asistenței juridice în sumă de 5000.

În motivarea apelului procurorul a invocat că:

- la adoptarea sentinței de achitare, instanța de judecată a luat la bază doar declarațiile inculpatului Vacarița Oleg. Instanța de fond nu a luat în considerație faptul că, inculpatul fără consimțământul părții vătămate, ilegal a intrat în posesia automobilului, cu care, fără acordul părții vătămate, fără a informa martorul și partea vătămată, a părăsit teritoriul Republicii Moldova prin Transnistria, teritoriu necontrolat de autoritățile Republicii Moldova, evitând respectiv controlul la frontieră, având asupra sa doar cartea verde și pașaportul tehnic pe acest automobil;

- urma a fi apreciate critic declarațiile inculpatului în partea ce ține de primirea unei procuri asupra automobilului de la partea vătămată Lupașcu Evghenie, deoarece acesta nu a comunicat, când, unde și de la cine a primit procura, conținutul acesteia nu a fost prezentat instanței în confirmarea cuvintelor sale, acestea fiind doar declarative. În acest sens, declarațiile inculpatului vin în contradicție nu numai cu declarațiile părții vătămate, care în ședința de judecată a declarat, că nu i-a transmis lui Vacarița Oleg nici o procură, dar și cu declarațiile martorului Slutu Andrei, care în cadrul cercetării judecătorești a declarat că, în automobil erau doar pașaportul

tehnic și cartea verde, care la acel moment era deja expirată. Alte documente în automobil nu erau și Lupașcu Evgheni careva acte nu i-a transmis;

- instanța greșit a reiterat, că și inculpatul, și partea vătămată au confirmat că inculpatul nu se ascundea să se întâlnească cu Lupașcu Evghenie, dar îi comunica să mai aștepte, îi promitea achitarea restului banilor în timpul apropiat, or, partea vătămată, fiind audiată în cadrul cercetării judecătorești a declarat cu certitudine că, inculpatul doar de la bun început răspundea la apelurile telefonice și chiar s-au întâlnit de câteva ori. Acesta de fiecare dată invoca motive noi de ce nu se poate achita pentru automobil, de fiecare dată amâna întâlnirile lor pentru altă dată, iar ulterior s-a ascuns de el, ceea ce l-a făcut să se adreseze cu plângere la organele de poliție.

- instanța nu a luat în considerație că actele prezentate de către partea vătămată examinate în cadrul cercetării judecătorești și anume certificatul de proprietate al automobilului din XXXXX, la capitolul C (Grevări, ipoteci sau observații) este indicat „Contract de vânzare din XXXXX”, deci, actul nominalizat supra acordă lui Lupașcu Evghenie aceeași protecție juridică, care este garantată de lege proprietarului;

- în declarațiile lui Vacarița Oleg, făcute în cadrul urmăririi penale și cele din instanța de judecată se conțin o mulțime de divergențe, care pun la îndoială faptul, că la momentul comiterii infracțiunii starea financiară a inculpatului era satisfăcătoare. Astfel, din declarațiile lui Vacarița Oleg, date în cadrul urmăririi penale în calitate de învinuit, rezultă că el a plecat cu automobilul menționat în Franța după bani să se achite pentru automobil, iar din explicațiile inițiale ale lui Vacarița Oleg reiese că plecarea acestuia a fost condiționată de afacerea pe care o are în Franța. La acel moment situația financiară a inculpatului era precară, acesta nu dispunea de sursele financiare necesare, ceea ce este dovedit însăși prin declarațiile inculpatului, cât și a martorului Slutu Andrei, care au relatat că la acel moment Vacarița Oleg nu dispunea de suma necesară de bani;

- inculpatul Vacarița Oleg, pe parcursul a 8 ani nu a întreprins careva încercări de a restitui banii părții vătămate, ceea ce demonstrează faptul, că ultimul, mușamalizând acțiunile sale de escrocherie prin încheierea unui contract de vânzare-cumpărare a automobilului, din start a avut intenția de dobândire ilicită a bunului nominalizat;

- proprietarul automobilului Dugin Anton nu a fost audiat nici la faza urmăririi penale, nici în cadrul cercetării judecătorești, prezența lui nefiind

asigurată de către acuzatorul de stat, din care cauză instanța a fost în imposibilitatea de a constata că prejudiciul cauzat de către Vacarița Oleg urmează a fi restituit unei alte persoane, decât părții vătămate. Instanța, în sentință nu a dat o apreciere înscrisurilor, care au fost prezentate de către partea vătămată, cu traducerea în limba română nefiind cercetate în cadrul cercetării judecătorești și anume: autorizația notarială din XXXXX și certificatul de proprietate al automobilului din XXXXX.

3.2. Avocatul Guțu Tatiana în interesele părții vătămate Lupașcu Evghenie, a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Vacarița Oleg să fie condamnat în baza de art. 190 alin. (4) Cod penal, cu aplicarea unei pedepse privative de libertate în limita prevederilor Codului penal, cu admiterea integrală a acțiunii civile înaintată de partea vătămată Lupașcu Evghenie.

În motivarea apelului, avocatul a indicat că:

- la pronunțarea sentinței de achitare, instanța de judecată a reținut două circumstanțe în favoarea inculpatului: partea vătămată nu este proprietarul automobilului însușit de inculpat și inculpatul nu a avut scopul dobândirii ilicite a acestui automobil, deoarece a achitat părții vătămate suma de 200 euro din prețul de 5000 euro, și nu a avut intenția reală de a comite infracțiunea dată, iar relațiile dintre părți poartă caracter civil odată ce lipsește latura obiectivă a infracțiunii de escrocherie;

- partea vătămată deținea legal automobilul, iar intenția inculpatului a fost ilicită chiar de la momentul preluării bunului. Pentru evitarea costurilor suplimentare și anume de a înregistra dreptul de proprietate inițial după importator, iar ulterior după cumpărătorul final, tranzacția a avut loc în baza actelor prezentate autorizația notarială întocmită pe numele părții vătămate și transmiterea de către proprietar cumpărătorului – părții vătămate, a certificatului de proprietate, pașaportului tehnic, cheilor și mijlocului de transport, iar ultimul a achitat prețul convenit de părți. Conform Autorizației notariale din XXXXX, Lupașcu Evghenie, a primit în posesia legală cu dreptul de a circula în Italia și străinătate, autovehiculul de model XXXXX. Potrivit Certificatului de proprietate nr. XXXXX al automobilului din XXXXX, la capitolul C (Grevări, ipoteci sau observații) este indicat „Contract de vânzare din XXXXX”, ceea ce fără dubii denotă că, părțile: vânzătorul Diugin Anton și cumpărătorul Lupașcu Evghenie au realizat de fapt un contract de vânzare-cumpărare. Respectiv,

înscrisurile menționate supra, acordă lui Lupașcu Evghenie aceeași protecție juridică, care este garantată de lege proprietarului;

- scopul scoaterii automobilului din țară a fost anume însușirea ilicită a bunului de către inculpat, intenție care a existat chiar de la data preluării automobilului, și califică acțiunile acestuia ca infracțiune de escrocherie. Pe parcursul a 7 ani de zile, inculpatul nu a mai achitat părții vătămate nici-un ban și în scopul evitării răspunderii penale a mințit și a indus în eroare instanța de judecată, organul de urmărire penală și partea vătămată, ceea ce se confirmă prin declarațiile sale și comportamentul de rea-credință pe care l-a manifestat pe întreaga perioadă atât de la însușirea bunului străin cât și derularea cauzei penale;

- potrivit explicațiilor inculpatului din XXXXX, acesta peste câteva zile a plecat cu automobil în Franța, deoarece automobilul dat nu era scos de mult timp din țară, a plecat cu autoturismul dat din motiv că urma să i-a de la sora lui bani pentru a achita autoturismul, iar în urma accidentului a fost internat în spitalul din Paris, unde s-a aflat la tratament aproximativ o lună de zile. Potrivit Constatării amiabile de accident: la pct.3 este indicat că „victime nu sunt chiar și cu vătămări ușoare”, fapt care combate declarația inculpatului despre accidentarea sa gravă și internarea în spital timp de o lună. Potrivit pct. 12 al Declarației amiabile de accident, la rubrica „circumstanțele accidentului”, sunt indicate: unul dintre automobile staționate, a fost lovit de portiera deschisă al celuilalt automobil în momentul plecării. Astfel, acest neînsemnat accident a avut loc într-o parcare, care a fost soluționat pe cale amiabilă și nu au existat consecințe grave pentru nici-o parte implicată în accident. Având în vedere că nici inculpatul și nici automobilul condus de acesta nu au avut de suferit de pe urma acestui impact, respectiv declarația inculpatului precum că automobilul în urma accidentului a fost luat de către organele de poliție și plasat la o parcare specială sunt mincinoase. Careva dovezi ce ar confirma că automobilul a fost plasat pe teritoriul unei parcări speciale de către poliție nu au fost prezentate;

- din momentul preluării automobilului (XXXXX), pe o perioadă de 7 ani, inculpatul nu a întreprins nici-o acțiune în vederea achitării prețului vehiculului, ceea ce denotă cu certitudine că dânsul nu a avut intenția reală de a procura acest bun, dar a avut intenția directă de a însuși bunul străin în mod fraudulos.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de apel Chișinău din 12 decembrie 2018, a fost admis apelul procurorului în Procuratura mun.

Chișinău, Oficiul Rîșcani, Pleșca Angela și apelul avocatului Guțu Tatiana în numele părții vătămate Lupașcu Evghenie, casată total sentința Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 14 martie 2018, și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Vacarița Oleg a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal și condamnat la o pedeapsă de 8 (opt) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, și cu privare de dreptul de a ocupa funcții și a exercita activități în domeniul gestionării bunurilor, pe un termen de 5 (cinci) ani.

Termenul de executare a pedepsei urmând a fi calculat de la data reținerii lui Vacarița Oleg.

A fost admisă parțial acțiunea civilă și dispusă încasarea de la Vacarița Oleg în beneficiul părții vătămate Lupașcu Evghenie a sumei de 4700 (patru mii șapte sute mii) Euro cu titlu de prejudiciu material, sumei de 1500 (una mie cinci sute) lei cu titlu de prejudiciu moral, cât și sumei de 5000 (cinci mii) lei în calitate de cheltuielile de judecată, în rest acțiunea civilă a fost respinsă ca neîntemeiată.

4.1. În motivarea soluției instanța de apel a menționat că, cercetând probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate a primei instanțe în raport cu motivele apelurilor declarate, călăuzindu-se de intima convingere, instanța de apel a ajuns la concluzia de admitere a apelurilor.

Astfel, instanța de apel a constatat că: inculpatul Vacarița Oleg în luna XXXXX, aflându-se în XXXXX, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, sub pretextul procurării automobilului de model „XXXXX” cu numărul de înmatriculare XXXXX contra sumei de 4800 euro, care se afla la păstrare la Slutu Andrei și care aparținea lui Lupașcu Evgheni, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, a însușit ilegal de la ultimul automobil nominalizat, cauzând părții vătămate o daună materială în proporții mari în sumă de 79 200 lei. Astfel, prin acțiunile sale intenționate Vacarița Oleg a comis infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (4) Cod penal, individualizată prin „escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale actului juridic nul sau anulabil, ori dacă

încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune în proporții mari”.

Instanța de apel a descris și reținut în decizia sa, declarațiile inculpatului Vacarița Oleg depuse în prima instanță precum și cele din instanța de apel, astfel instanța de apel a considerat că vina inculpatului Vacarița Oleg a fost dovedită pe deplin în afara dubiilor rezonabile, prin următoarea sistemă de probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, cum sunt: declarațiile părții vătămate Lupașcu Evghenie, declarațiile martorilor Buzuleac Sergiu, Slutu Andrei precum și prin probele materiale anexate la dosarul penal: procesul-verbal de confruntare din 25.09.2014 petrecută între partea vătămată Evghenie Lupașcu și învinuitul Vacarița Oleg în cadrul căruia părțile și-au menținut declarațiile date anterior și procesul-verbal de ridicare a certificatului de proprietate pe autoturismul de model „XXXXX” cu n/î XXXXX (Italia).

Instanța de apel analizând aceste probe, cercetându-le prin prisma rigorilor de drept, a considerat că acestea demonstrează indubitabil vinovăția inculpatului Vacarița Oleg de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal, iar în contextul dat prima instanță a făcut o apreciere eronată a probatoriului administrat, ajungând în mod pripit la concluzia că fapta lui Vacarița Oleg nu întrunește elementele infracțiunii de escrocherie.

În cadrul cercetării cauzei, instanța de apel a conchis că obiectul juridic al acestei infracțiunii incriminate lui Vacarița Oleg la constituit anume automobilul de modelul „XXXXX” cu n/î XXXXX (Italia), iar ca urmare, însușirea acestui bun, al cărui proprietar de facto și de iure este anume pătimitul Lupașcu Evghenie.

Sub aspectul dat, instanța de apel a reținut că însuși inculpatul Vacarița Oleg a confirmat că a inițiat convorbirile sale de procurare a acestui automobil de la Lupașcu Evghenie, prin intermediul lui Slutu Andrei, iar condiția de bază pentru procurarea acestuia o constituia achitarea unei arvune în mărime de 200 de euro, cu achitarea integrală a restului sumei de 4800 euro, până la finele anului 2010, acțiune care însă nu s-a realizat, ca urmare a intenției directe a inculpatului, totodată aceste împrejurări își au confirmare și nemijlocit prin relatările martorului Buzuleac Serghei, ultimul confirmând integral că aproximativ 8 ani în urmă a fost contactat telefonic de către Evghenie Lupașcu care l-a rugat să-l întâlnească la aeroport în Italia. După ce l-a întâlnit, au mers împreună să se întâlnească cu Dugin Anton pentru a procura de la el un automobil.

Dugin Anton era cu automobilul de model „Range Rover”. Lupașcu Eugen a testat mașina, s-au înțeles asupra prețului și anume prețul final fiind de 5000 Euro, deoarece mașina avea careva defecțiuni s-a cedat la preț. A fost martor când Evghenie Lupașcu i-a dat suma de 5000 de Euro lui Dugin Anton pentru procurarea automobilului.

Instanța de apel a notat că prima instanță pripit a conchis că la caz inculpatul Vacarița Oleg nu ar fi acționat cu scopul dobândirii ilicite a acestui automobil, în situația în care pătimitul partea vătămată Lupașcu Evghenie a confirmat că l-a cunoscut pe inculpat prin intermediul lui Slutu Andrei în noiembrie 2010. Inculpatul urma să transmită suma de 4 700 euro și dânsul cunoștea că este posesor și nu proprietar. În Republica Moldova automobilul nu a fost înregistrat după numele său, urma să-l înregistreze după numele cumpărătorului. Dânsul dispunea de procură pentru a se deplasa. Nu a perfectat nici un act juridic pe numele lui Vacarița Oleg. Nu a cunoscut că automobilul a fost scos din țară. Nu i-a transmis nimic din suma care urma să o transmită. După ce a primit avans de la Vacarița Oleg, l-a mai văzut aproximativ după o lună de zile. Când i-a dat automobilul, toate actele erau la el în afara de pașaportul tehnic. Înainte de anul nou, Vacarița Oleg a venit la el cu scopul de al convinge să mai aștepte cu banii pe care urma să-i restituie. Atunci a primit încă 100 euro pentru mașină.

Mai mult ca atât, instanța de apel a menționat și faptul că la adoptarea sentinței de achitare, prima instanță s-a axat doar pe declarațiile inculpatului Vacarița Oleg, omițând însă acel fapt că inculpatul fără consimțământul părții vătămate, ilegal a intrat în posesia imobilului, cu care, fără acordul părții vătămate, fără a informa martorul Slutu Andrei și partea vătămată, a părăsit teritoriul Republicii Moldova prin Transnistria, teritoriu necontrolat de autoritățile Republicii Moldova, evitând respectiv controlul la frontieră, având asupra sa doar cartea verde și pașaportul tehnic pe acest automobil.

În viziunea instanței de apel sunt eronate constatările de referință la faptul că și inculpatul, și partea vătămată au confirmat că inculpatul nu se ascundea să se întâlnească cu Lupașcu Evghenie, dar îi comunica să mai aștepte, îi promitea achitarea restului banilor în timpul apropiat, or, partea vătămată, fiind audiată în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond, și apel, a declarat cu certitudine că, inculpatul doar de la bun început răspundea la apelurile telefonice și chiar s-au întâlnit de câteva ori, și acesta de fiecare dată invoca motive noi de ce nu se poate achita pentru automobil, și de fiecare dată amâna întâlnirile lor pentru altă dată, iar

ulterior s-a ascuns de el, ceea ce l-a făcut să se adreseze cu plângere la organele de poliție.

Sub aspectul laturii subiective a infracțiunii incriminate lui Vacarița Oleg, instanța de apel a notat că la caz a fost adeverită pe deplin intenția inculpatului Vacarița Oleg de a însuși automobilul părții vătămate, în situația în care de la bun început dânsul nu a avut intenția de a achita costul automobilului părții vătămate Lupașcu Evghenie, faptul dat fiind confirmat atât de declarațiile ultimului, cât și de relatările martorului Slutu Andrei, care au confirmat că inițial inculpatul doar promitea că va achita restul sumei de 4800 euro pentru automobil, ulterior dânsul a început să se eschiveze, inventând în cele din urmă un motiv steril, precum că ar fi nimerit într-un accident rutier. De altfel intenția inculpatului este clară chiar și reieșind din relatările ultimului, astfel că acesta a comunicat că recunoaște faptul luării automobilului și nu neachitării sumei integrale, dar nu a achitat-o din cauza producerii accidentului, cu atât mai mult acesta a indicat că nu refuză de la obligația de achita costul automobilului, dar îl va achita proprietarului automobilului Dugin Anton, și nu a cunoscut despre faptul că nu Evghenie Lupașcu este proprietarul automobilului, circumstanțe ce denotă intenția clară a acestuia de la bun început de însușire a automobilului de la partea vătămată. Mai mult ca atât, partea vătămată Lupașcu Evghenie a confirmat că automobilul a fost transmis de către Slutu Andrei lui Oleg Vacarița, dar nu de către el și consideră că, de fapt Vacarița Oleg l-a amăgit pe Slutu Andrei, spunându-i să-i transmită automobilul și promițând achitarea acestuia până la sfârșitul anului, care nu s-a întâmplat, astfel, având loc înșelăciunea.

De altfel, instanța de apel a notat și faptul că declarațiile inculpatului Vacarița Oleg, depuse în cadrul urmăririi penale și în instanța de fond, sunt contradictorii, și anume acestea denotă starea financiară precară a inculpatului la momentul preinsei procurării a automobilului, or, inculpatul a menționat că a plecat cu automobilul menționat în Franța după bani să se achite pentru automobil, iar din explicațiile inițiale ale lui Vacarița Oleg reiese că plecarea acestuia a fost condiționată de afacerea pe care o are în Franța. Așadar, instanța de apel a constatat că la acel moment situația financiară a inculpatului era precară, și acesta nu dispunea de sursele financiare necesare, ceea ce este dovedit însăși prin declarațiile inculpatului, cât și a martorului Slutu Andrei, care au relatat că la acel moment Vacarița Oleg nu dispunea de suma necesară de bani, cu atât mai mult că inculpatul Vacarița Oleg, pe parcursul a 8 ani nu a întreprins

careva încercări de a restitui banii părții vătămate, ceea ce demonstrează faptul, că ultimul, mușamalizând acțiunile sale de escrocherie prin încheierea unui contract de vânzare-cumpărare a automobilului, din start a avut intenția de dobândire ilicită a bunului nominalizat.

Circumstanțele enunțate mai sus, în opinia instanței de apel arată clar că inculpatul Vacarița Oleg, de la bun început a cunoscut despre imposibilitatea de a achita costul integral al acestui automobil, cu atât mai mult dânsul intenționat a și părăsi teritoriul RM, cu automobilul dat, iar în vederea exonerării de răspundere a comunicat fapte mincinoase de referință la cele întâmplate ulterior cu automobilul dat.

Astfel, instanța de apel a considerat cert identificat și demonstrat fără echivoc faptul că acțiunile inculpatului Vacarița Oleg, sunt plasate anume sub aspect penal, și nicidecum sub aspect civil, după cum s-a constatat pripit de către prima instanță, iar în cele din urmă acțiunile acestuia just au fost încadrate în condițiile normei vizate de art. 190 alin. (4) Cod penal.

Instanța de apel la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Vacarița Oleg a menționat că a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75-78, Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunii grave prin prisma prevederilor art. 16 Cod penal, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită din intenție, de personalitatea inculpatului, fără antecedente penale, încadrat în câmpul muncii, nu se află la medicul narcolog sau psihiatru, la întreținere are 4 copii minori.

Circumstanțe ce atenuază sau agravează răspunderea penală, conform art. 76 și 77 Cod penal, în privința lui Vacarița Oleg instanța de apel nu a reținut.

Așadar, instanța de apel efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul lui în viața socială, precum și cel din înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, consideră că în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei și personalitatea inculpatului, constată că corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, considerând necesar de i-a aplica inculpatului Vacarița Oleg și pedeapsa complementară - privare de dreptul de a ocupa funcții și a exercita activități în domeniul gestionării bunurilor, pe un termen de 5 (cinci) ani.

Cu referire la acțiunea civilă înaintată în speță, instanța de apel a constatat că este probată existența faptului ilicit, cauzarea prejudiciului, legătura cauzală dintre fapta ilicită, prejudiciu și vinovăția inculpatului de comiterea faptei ilicite. În aceste condiții instanța de judecată reținând că sunt prezente toate condițiile pentru angajarea răspunderii delictuale a inculpatului.

Prin ordonanța ofițerului de urmărire penală din 14 martie 2014 Lupașcu Evghenie a fost recunoscut în calitate de partea vătămată în cauza penală. În cadrul cercetării judecătorești, partea civilă Lupașcu Evghenie a înaintat acțiune civilă împotriva inculpatului Vacarița Oleg, solicitând încasarea prejudiciului material în sumă de 4800 euro, prejudiciului moral în sumă de 150000 lei și cheltuielile de acordarea asistenței juridice în sumă de 5000 lei.

În viziunea instanței de apel solicitarea părții vătămate Lupașcu Evghenie de încasare a prejudiciului material în sumă de 4800 euro a fost justificată parțial, de vreme ce s-a stabilit cu certitudine în cadrul cercetării judecătorești cu privire la faptul că între partea vătămată și inculpat a avut o înțelegere privind vânzare+cumpărarea automobilului în sumă de 5000 euro, fiind achitată o arvună în mărime de 200 euro, ulterior inculpatul ia mai dat părții vătămate încă 100 euro, fapt confirmat însăși de partea vătămată în cadrul ședinței în instanța de apel.

În cazul de față quantumul prejudiciului moral solicitat de către partea vătămată Lupașcu Evghenie, în mărime de 150 000 lei, a fost apreciat de instanța de apel ca fiind unul mult prea exagerat și neproportional suferințelor morale, fizice și psihice suportate urmare a actelor infracționale comise de inculpat, subestimând caracterul bănesc al suferințelor morale care i se cuvin, având în vedere caracterul proporțional al prejudiciului moral, suferințele avute, dar și nemijlocit posibilitățile reale materiale ale inculpatului Vacarița Oleg.

Referitor la încasarea cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice părții vătămate Lupașcu Evghenie, instanța de apel a reținut că aceasta din urmă a fost reprezentată pe parcursul cercetării judecătorești de către avocatul Guțu Tatiana, fapt confirmat prin mandatul de participare seria Ma nr.0200702 din 30 martie 2017, iar conform bonului de plată nr.QL 151407, avocatul pentru serviciile sale juridice a fost remunerat în suma de 5000 lei, ceea ce denotă elocvent că acesta suma urmează a fi încasată din contul inculpatului Vacarița Oleg.

5. Decizia motivată a instanței de apel, pronunțată la **23 ianuarie 2019**, a fost atacată cu recursuri ordinare de către inculpatul Vacarița Oleg la **17 ianuarie 2019** și la **19 martie 2019**.

5.1. În recursul declarat la 17 ianuarie 2019 fără a invoca unul din temeiurile de drept pentru declararea recursului prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, inculpatul a solicitat casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței;

În motivarea recursului declarat la 17 ianuarie 2019, inculpatul a menționat că:

- actele prezentate de către partea vătămată la depunerea plângerii la poliție nu demonstrează că acesta este proprietarul automobilului XXXXX cu nr. XXXXX (Italia);

- respectivul automobil nu putea fi înmatriculat în Republica Moldova din cauza anului de producere;

- în prima instanță a fost demonstrat că inculpatul nu a comunicat niciodată cu partea vătămată referitor la procurarea automobilului;

- nu poate înțelege pentru ce a fost condamnat deoarece nu a primit copia deciziei motivate a instanței de apel.

5.2. În recursul declarat la 19 martie 2019, inculpatul invocând în calitate de temeiuri de drept pentru declararea recursului prevederile **art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 9), 12) 15)** Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței.

În motivare, inculpatul a menționat că:

- pentru una și aceeași acuzare, în baza unor și acelorași probe, de către instanțele de judecată de fond și de apel au fost pronunțate două soluții diametral opuse: prima instanță - de achitare; instanța de apel - de condamnare;

- instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare, bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță, care conține depozițiile martorilor și declarațiile inculpatului, același dosar, în temeiul căruia fusese achitat în primă instanță. Instanța de apel urma să procedeze la o nouă audiere atât a inculpatului, cât și a anumitor martori ai acuzării solicitați de părți (hotărârile CEDO Popovici împotriva Moldovei din 27 noiembrie 2007, §72, și Dănila împotriva României din 8 martie 2007, §62-63). Hotărârea Mischie contra României din 16 septembrie 2014, cererea nr.50224/07, prin care înalta Curte a sancționat România, statuând ca este inadmisibilă condamnarea în apel, după achitare, fără a se

administra probe noi care sa răstoarne probatoriul de la fond. Judecătorii CEDO au interzis reinterpretarea aceluiași probe;

- învinuirea înaintată lui Vacarița Oleg este bazată doar pe declarațiile părții vătămate Lupașcu Evghenii, care sunt neconsecvente și pe alocuri contradictorii;

- din declarațiile martorului Slutu Andrei ultimul a transmis mașina și a acționat la indicațiile lui Lupașcu Evghenii. Prin urmare nu pot fi reținute alegațiile lui Lupașcu că nu era la curent cu transmiterea automobilului lui Vacarița Oleg. De fapt Vacarița Oleg a fost dus în eroare de Lupașcu Evghenii că actele sunt în ordine și că ultimul este proprietarul automobilului, aflând despre faptul că Lupașcu nu este proprietar în urma accidentului rutier de la autoritățile franceze. Nu în ultimul rând Vacarița Oleg i-a propus lui Lupașcu să se clarifice cine este proprietarul dar ultimul nu a dorit a devenit agresiv și dorea doar banii. Mai mult relațiile dintre Lupașcu E. și Vacarița Oleg sunt de ordin civil și nicidecum nu cad sub sfera dreptului penal;

- prima instanță corect a stabilit că nici acuzarea nu a demonstrat și nici în fapt nu a existat, intenția lui Vacarița Oleg de dobândire ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, săvârșite cu cauzarea de daune în proporții mari. Instanța de judecată și-a bazat constatările pe declarațiile părții vătămate, a martorilor și a inculpatului audiați în ședința de judecată și înscrisurile acumulate în faza urmăririi penale și în cadrul cercetării judecătorești, reținând că standardul de dovadă trebuie să fie cel al „în afara dubiilor rezonabile”;

- primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul sustragerii lor și nu avea intenția să-și execute angajamentul asumat. Fapt care nu poate fi reținut la caz deoarece Vacarița Oleg a achitat arvună 200 euro ulterior a mai achitat 100 euro. În cadrul cercetărilor judecătorești atât inculpatul cât și partea vătămată au confirmat că Vacarița Oleg nu se ascundea, se întâlnea și vorbea telefonic cu Lupașcu Evghenie, îl ruga să mai aștepte, îi promitea achitarea restului banilor în timpul apropiat. Iar ulterior din cauza divergențelor care au apărut între Lupașcu E și Vacarița Oleg. Lupașcu a refuzat primirea careva sume de bani și s-a adresat cu o plângere la poliție;

- instanța de apel nu sa expus asupra unei circumstanțe importante și anume: existenței sau lipsei scopului însușirii ori proprietar al

automobilului era Dughin Anton. Vacarița Oleg fiind numai cu drept de posesie. Urmând a fi proprietar numai după achitarea integrală a sumei și ulterior perfectarea actelor pe Vacarița O.;

- atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești nu au fost aduse probe certe și concrete ce ar demonstra că inculpatul Vacarița Oleg a însușit ilegal automobilul nominalizat, de la partea vătămată Lupașcu Evghenie, care nefiind proprietar nici nu era în drept să-l înstrăineze, intenția, acțiuni concrete pe care le-a realizat inculpatul, scopul pe care l-a urmărit la săvârșirea presupusei infracțiuni. Astfel, în conformitate cu prevederile art. 100 și art.101 Cod de procedură penală, analizând și verificând probele administrate sub toate aspectele, coroborarea lor cu alte probe, consideră că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate nu s-a dovedit;

- asupra situației lui Vacarița Oleg au aplicabilitate deplină și prevederile art. 8 alin. (3) Cod penal, care stabilește că, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului;

- apelanții nu au invocat careva argumente sau circumstanțe noi, iar cele existente au fost corect apreciate de prima instanță, instanța de apel nu avea nici un temei de a casa sentința de achitare în privința lui Vacarița Oleg cu condamnarea lui, mai mult instanța de apel nu s-a expus asupra existenței sau lipsei scopului însușirii ori proprietar al automobilului era Dughin Anton. Vacarița Oleg fiind numai cu drept de posesie. Urmând a fi proprietar numai după achitarea integrală a sumei și ulterior perfectarea actelor pe Vacarița O.

6. Referință, asupra recursului ordinar, a fost depusă de către avocatul Guțu Tatiana, prin care a solicitat respingerea recursului ca fiind neîntemeiat cu menținerea hotărârii atacate.

7. Judecând recursurile ordinare declarate în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, concluzionează că acestea urmează a fi respinse, din considerentele ce urmează.

Potrivit art.435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Prevederile art. 430 Cod de procedură penală, stipulează cerințele, cărora trebuie să corespundă cererea de recurs, în special, textul recursului trebuie să conțină argumentarea ilegalității hotărârii atacate, cu indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală (unul sau mai multe din acestea) și cu invocarea problemei de drept ce persistă în cauză, indicând care este eroarea comisă de instanță. Suplimentar instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Cerințele nominalizate, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate de către inculpatul Vacarița Oleg la depunerea recursului declarat la 17 ianuarie 2019, Colegiul, verificând motivele recursului declarat, constată că inculpatul, în recursul declarat susține ilegalitatea deciziei, nefiind de acord cu condamnarea sa în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, aducând ca argumente dezacordul cu aprecierea probelor. Prin urmare, Colegiul constată că inculpatul critică soluția instanței, neinvocând incidența unui temei din cele prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală și în ce constă esența erorilor comise.

Prin urmare, în cazul în care autorul nu invocă concret în recurs temeiul pe care se bazează, din cele reglementate de norma procesuală penală, un asemenea recurs se consideră ca fiind necorespunzător după conținut, deoarece nu îndeplinește exigențele prevăzute de pct. 5) art. 430 Cod de procedură penală și urmează a fi respins ca inadmisibil, or, Colegiul constată că recursul inculpatului nu întrunește condițiile legale de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze recursul declarat cu circumstanțe de drept, care l-ar justifica sub acest aspect, întrucât potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Astfel, statuând asupra faptului că autorul recursului a invocat cu totul alte argumente care nu-și găsesc reflectare în temeiurile prevăzute în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală și anume că, instanța de apel a pronunțat o hotărâre ilegală, Colegiul conchide că acestea nu sunt erori de drept, care ar putea duce la casarea unei hotărâri judecătorești.

Cu referire la recursul ordinar declarat de către inculpatul Vacarița Oleg la 19 martie 2019, Colegiul a stabilit că acesta a fost depus în afara

termenului stabilit la art. 422 Cod de procedură penală și astfel la această etapă a procedurilor, urmează a fi respins ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel, după ce inculpatul Vacarița Oleg, fiind prezent la examinare și-a expus ultimul cuvânt conform prevederilor art. 413 alin. (7) Cod de procedură penală, după care instanța de apel sa retras în camera de deliberare, și revenind în sala ședinței de judecată a pronunțat dispozitivul deciziei la **12 decembrie 2018** (f.d. 86, vol. II), totodată participanții la proces fiind înștiințați că pronunțarea deciziei motivate va avea loc la 09 ianuarie 2019, ulterior fiind amânată pentru 23 ianuarie 2019.

Reieșind din aceste constatări, instanța de recurs atestă că la data examinării și pronunțării dispozitivului, inculpatul și avocatul acestuia au fost prezenți în ședința de judecată și au cunoscut sau trebuia să cunoască despre data la care urmează să se prezinte în ședință pentru a primi copia deciziei motivate, dată de la care se calculează termenul de atac, ținând cont de faptul că aceștia deja cunoșteau soluția pe caz.

Operând cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, Colegiul penal constată că, termenul de declarare a recursului se calculează din 24 ianuarie 2019, ce reprezintă ziua următoare datei pronunțării deciziei motivate și a expirat la 23 februarie 2019, fiind zi de sâmbătă, zi nelucrătoare, următoarea zi lucrătoare fiind **25 februarie 2019, această dată considerându-se ultima zi de depunere a recursului, pe când inculpatul a declarat al doilea recurs la 19 martie 2019**, respectiv cu omiterea termenului de atac prevăzut la art. 422 Cod de procedură penală.

Colegiul penal menționează că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Generalizând cele menționate, Colegiul penal lărgit ține să menționeze faptul că, deoarece temeiurile pentru recurs ordinar sunt expres și limitativ stipulate în lege, rezultă că motivarea recursului trebuie să se refere numai la acestea, cu indicarea expresă a temeiurilor pe care se întemeiază, astfel recurentul nu a respectat aceste cerințe obligatorii în recursul declarat la 17 ianuarie 2019, iar recursul declarat la 19 martie 2019,

a fost depus cu omiterea termenului de atac prevăzut la art. 422 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se resping, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de către inculpatul Vacarița Oleg, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2018, în cauza penală în privința lui *Vacarița Oleg XXXXX*.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 18 iulie 2019.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena